

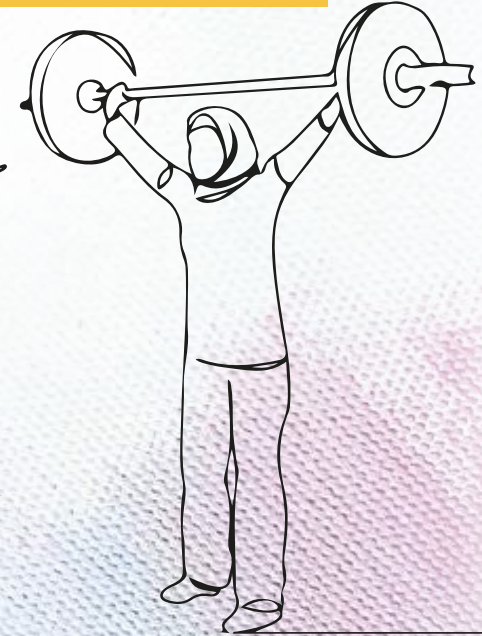
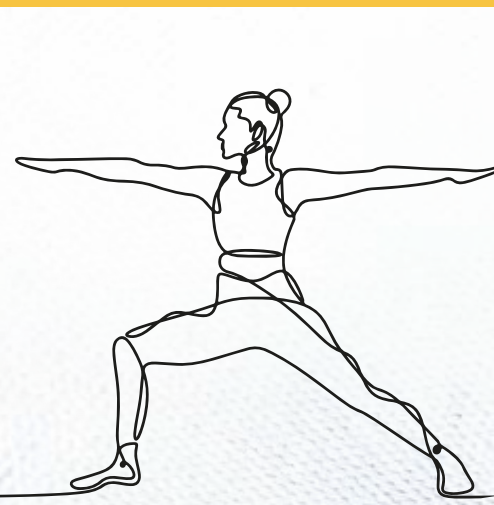
YAPRAK AVCI

Taekwondo İstanbul İl Hakem Komite Başkanı
(Milli Hakem)

SPORDA CİNSİYET EŞİTLİĞİ İÇİN

Öncü Kızlar

Avrupa
Birliği sivil
düşün

Önsöz

Türkiye de çeşitli gerekçelerle, özellikle din ve inançlar bahane edilerek, spor yapmalarına izin verilmeyen kız çocuklarının, önündeki engelleri kaldırmak için sporun çeşitli dallarında ki sporcularla ve yakınlarıyla röportajlar yaptık.

Amacımız gerekçeleri makul bir şekilde açıklayarak bunlara çözüm yolları sunmaktır.

Hiçbir şey spor yapmaya engel değildir!

Herkesin, dini inanç ve özgürlükleri çerçevesinde hiçbir kısıtlaması olmadan, ibadet ve inancının gereklerini yerine getirerek spor yapabilme hakkı ve özgürlüğü vardır.

Çalışmamızın ana amacı; Türkiye’de spordan ve sosyal hayattan uzak tutulan kız çocuklarının, spor yoluyla geleceğe hazırlanmasına katkı sağlayacak, bilinçli toplum oluşturmaktır. Çalışmamızın hedefi ise;

*Türkiye’de düşünen, sorgulayan, fikir üreten spor yapan girişimci kadın sayısını arttırmaktır.

5 kız babası, sporcu bir babanın, sporcu kızı olmaktan onur duyuyorum. Bizleri büyütürken korkuya asla yer vermeyen, kadın güçlüdür, sen yapabilirsin diyen aslan babam NEVZAT ÖZTÜRK’e;

9 yaşında beni emanet ettiği, sporun önce ahlak olduğunu ve sporda disiplinin ne kadar önemli olduğunu bana öğreten, o günden bu yana desteğini asla esirgemeyen, kıymetli hocam İSMAİL KILIÇ’a teşekkürü bir borç biliyor bu çalışmamı onlara ithaf ediyorum.

Bu kitabın ve röportajı yapılan kişilerin Türkiye'nin dört bir yanında spor yapmak isteyip baskı altında tutulan kız çocuklarını ve ailelerini motive etmesini diliyorum.

Bu çalışmanın gerçekleştirilmesine katkı sağlayan ve bana bu imkanı veren Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı'na verdiği fırsattan dolayı teşekkür ediyorum.

Yaprak Avcı

” Sporda Cinsiyet Eşitliği için Öncü Kızlar”

(SD4/GEN/0629)

Bu kitap, Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile hazırlanmıştır. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla Yaprak Avcı'ya aittir ve AB'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

Merhaba ben Yaprak Avcı.

44 yaşımdayım. 34 yıllık sporcuyum. Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi mezunuyum. Beden Eğitimi Öğretmeni, 3.Kademe Antrenör, Milli Hakem, İstanbul Taekwondo Hakem Komitesi Başkanuyım. Evliyim. 24 yaşında bir oğlum 20 yaşında bir kızım var.

Sporla Cinsiyet Eşitliği için Öncü Kızlar çalışmasının çıkış noktası, özellikle genç kızların dini gerekçelerle spor yapmasını engelleyen faktörleri ortadan kaldırmak ve genç kızların spor yapma hakkının olduğunu tüm dünyaya haykırmaktır.

Türkiye'deki lisanslı kadın sporcu sayısı 1.469.314 iken, erkek lisanslı sporcu sayısı ise 3 milyonu aştı. Bu durum cinsiyet ayrımcılığını açıkça ortaya koymaktadır.

Bir genç kız spor yapmak istiyorsa din ona asla engel değildir. Tesettürün elbette ki sınırları vardır. Ancak herkes performans sporcusu olmak zorunda değil. Herkesin spor yapma hakkı var. Herkesin antrenörünü seçme hakkı var.

Günümüzde spor yapan birçok genç kızımız var. Ulusal ve uluslararası platformlarda, yarışmalara girdiler, ülkemizi temsil ettiler ve güzel dereceler elde ettiler.

Muhafazakâr ailelerin büyük bir bölümü dini gerekçelerle genç kızlarımızın spor yapma haklarını ellerinden almaktadır. İslamiyet asla spora karşı değildir.

İslam'a karşı dolaylı yönden saldırılarından biri de İslam'ın spora düşman olduğudur!

İslam dini asla spor karşıtı değildir. Müslüman zaten sportmendir. Sporun İslami kurallara uygun yapılmasını desteklemiştir İslam. Spor sebebi dini kurallara aykırı giyinmeyi, eşini ailesini ihmal edecek kadar sporla yapmasını, dini vecibelerini spor için

aksatmasına karşıdır İslam. İslam dini bu şekilde sporu her zaman desteklemiştir. İslam'da sporu bahane edip tembellik yapmak yoktur. İslam bunlara karşıdır, spora değildir. Yapılması sünnet sayılmış olan ve peygamberimiz tarafından tavsiye edilen sporlar da vardır. Binicilik, okçuluk ve yüzme bu sporlara örnektir.

Herkesin sağlıklı bir çevrede yaşamaya ve spor yapmaya hakkı vardır. Ancak belirli bir kesim tarafından kadınların spor yapma hakkı engellenmektedir. Mahalle baskılarına asla boyun eğemeyiz. Ben de muhafazakâr bir ailede yetişen tesettürlü bir kadınıam. Ancak çocukluk çağlarında sporcu bir babanın kızı olmak benim hayatımın en önemli şansıydı. Bu şansa sahip olmayan kızlarımıza fırsat verilmeli. İşte bu video onun için hazırlandı. Başarılı kadın sporcular başta olmak üzere genç kadın sporcuların aileleri ve bu alanda faaliyet yürüten sivil toplum kuruluşlarıyla röportajlar yaptık.

Buradan genç kızlarımıza sesleniyorum. Bu videoyu baştan sona izleyip ailelerini nasıl ikna edeceklerinin yollarını öğrenmelerini istiyorum.

Anadolu'daki genç kızlarımız büyük bir çoğunluğu haklarından bihaber. Onlara şunu tavsiye ediyorum.

- Belediyeler, gençlik merkezleri ve spor kulüpleri son dönemde çok aktif. Bu kuruluşlarla temas kurarak bir spor dalında kendinizi geliştirebilirsiniz.
- Kadın antrenör talep edebilirsiniz.
- Sizinle aynı spor branşını yapmak isteyen akranlarınızı da ikna edin. Birlikte spor yapın. Birlikte hayaller kurun. Birlikte çalışın. Başarınız arttıkça ailenizin de size destek olduğunu göreceksiniz.
- İster kara çarşaf giyip ok atın, ister haşama giyip yüzün... İster tesettür eşofmanla voleybol ve basketbol oynayın ama sporun

bir dalında mutlaka olun. Sadece performans sporcusu olmak için spor yapılmaz. Sağlıklı bir yaşam için, bir hobi için, bir aktivite için de spor yapılabilir. Hiç kimse sizi giyiminizden dolayı yargılama hakkına sahip değildir. İnancınız neyi emrediyorsa onu yaşayarak da spor yapabilirsiniz.

- Sadece kadınların spor yapabildiği spor alanları, gün ve saatler var. Yok ise de belediyelerden, spor merkezlerinden, bakanlıklardan bunu talep edebilirsiniz.

Başarınızı ve azminizi sürekli eleştirenler olacaktır. Ön yargılar asla bitmeyecektir. Pes etmediğinizde topluma örnek olacaksınız. Bu videodaki başarılı kızların hikâyelerini dinlediğinizde kendinize bir çıkış noktası bulacaksınız. Bu süreçte bir haksızlığa uğradığınızda size destek olacak bir ablanız olduğunu unutmayın.

Sporda Cinsiyet Eşitliği için Öncü Kızlar diyoruz.

Kendinize inanın.

Kendinizi tanıtır mısınız?

Nafia Kılıç. Beden eğitimi öğretmeniyim, aynı zamanda Taekwondo milli takım antrenörüyüm. Özel kulübümüz var çocuklara Taekwondo öğretiyoruz. Avrupa ve Dünya dereceleri olan eski milli sporcuyum.

Kaç yaşından beri spor yapıyorsunuz?

12 yaşından beri Taekwondo sporu ile ilgileniyorum, yaklaşık 20 yıl aktif sporcu olarak devam ettim ondan sonra da antrenör olarak devam ettim hala da devam ediyorum.

Taekwondoyu nasıl seçtiniz?

Hayatımdaki en önemli kişi olan ağabeyim İsmail Kılıç sayesinde Taekwondoya başladım. Ona resmen yapıştım, ‘abi beni götür abi beni götür’ diye. Şu an teşekkürlerimi de ona yolluyorum, onun sayesinde Taekwondoyla tanıştım.

Ağabeyiniz askere gittikten sonra amcalarınızın farklı şehre gitmenize karşı çıktıkları hikâyeyi bize anlatır mısınız?

Evet, abim beni Taekwondoya başlattıktan sonra, kendisi askere gitti. Marmara Ereğlisi’nde askerlik yapıyordu ben de İstanbul’da yaşıyordum. Sonra ben İstanbul şampiyonu oldum. Şampiyon olduktan sonra Mersin’de Türkiye şampiyonası vardı, seçmeleri kazanmıştım. Onsan sonra abim maça gideceğimi bilmiyordu daha sonra işte hocalarımız geldi Mersin’e gideceğiz, tüm aile toplandı tabi. Annem ve babam ileri görüşlü insanlardır fakat ister istemez çevreden de etkilenen kişiler o dönemlerde. Sonra akrabalarımız toplandı geldi. İşte Nafia İstanbul şampiyonu olmuş, Mersin’e gidecekmiş. İşte kız kısmı tek başına Türkiye şampiyonasına gider mi? Hocalarla, arkadaşlarıyla birlikte diye orada bir hengâme oluştu ve kesinlikle maça gidemezsin gibi konuşmalar olunca ben de ağabeyim İsmail Kılıç’ı aradım. Abi dedim ben İstanbul şampiyonu oldum, beni Türkiye şampiyonasına yollamıyorlar, dedim. Çünkü

Türkiye şampiyonası çok önemliydi, Türkiye şampiyonasına katılabilirsem Milli Takım'a girip dünyaya açılma şansını o zaman elde edecektim ama oraya gidemezsem herhangi bir şansım olmayacaktı. Abim tamam dedi. Telefonu kapattı. Komutanından izin alıp gece yarısı İstanbul'a geldi ve benim kardeşime kimse engel olamaz, dedi. O istediği her maça gidecek, kimse karışmayacak deyince, abimin sözü bir emir gibi oldu. Geleceğimin tamamen değişmesi o söze bağlıydı. Ben ondan sonra Türkiye şampiyonasına gittim ve Milli takımın yolları bana açıldı. Abimin her zaman söylediği bir sözü vardır, 'kız çocukları her zaman kendi ayakları üstünde durmalıdır, erkek çocuğu zaten gider inşaatta çalışır, kazar, taş taşır ama kız çocuklarının kesinlikle çalışması ve ayaklarının üstünde durması gerekir, bunun için okumaları gerekir, spor yapmaları gerekir' der ve her zaman bu düşünceyle hareket eder ondan dolayı da ben bugün buralara gelebildim.

Spor da hangi başarıları elde ettiniz?

İlk başlarda İstanbul şampiyonluklarım oldu. 12 yaşında ve çok cılız bir çocuktum. Madalyamı alıp askeriye gitmişim o zaman abim inanmadı. İşte bütün askerler, komutanlar toplandı bana hareketler falan yaptırıyorlardı. Tabi ki bu kadarını beklemiyorduk aslında hiçbirimiz beklemiyorduk ama zannedirim biraz genlerimizde spora yatkınlık var. İstanbul şampiyonluğundan sonra Türkiye şampiyonlukları, Uluslararası şampiyonluklar, Avrupa 2.likleri 3.lükleri, Dünya 2.likleri 3.lükleri ve bu sayede de ben devlet sporcusuyum şu an, devlet sporcusu olarak da devam ediyorum.

Türkiye'de din vb. gerekçelerle kadınların ve kız çocuklarının spor yapmalarının engellenmesi hakkında siz ne düşünüyorsunuz?

Şimdi ben beden eğitimi öğretmeniyim yaklaşık 21 senedir. Öğretmenliğe ilk başladığım yıllarda tabi ortaokulda görev

yapıyorum o zamanlar ilkokul çocuklarıyla da ilgileniyordum. Onlara bir jimnastik gösterisi yaptırmak istedim öğretmenlerinin ricasıyla ve 1. Sınıf çocuklarına böyle ritmik jimnastik hareketleriyle bir gösteri düzenlemeye çalıştım ve çok başarılı çocuklardı sonra anneleri gelmişti kız çocuklarına jimnastik kıyafeti body ve tayt giydirmiştim üzerine de fırfırlı bir etek yaptırmıştım. Annelerden biri geldi, ben kesinlikle tayt giydirmem kızıma dedi. Neden dedim. 1. Sınıf çocuğuydu ve uzun taytı yani o çevre şartlarını tabi ki göz önünde bulunduruyorum ben, uzun tayt ve üzerlerinde etek var. Yok dedi ben çocuğuma tayt giydirmem. Gösteri hazırды yani gösteriye çıkartacağız, ben dedi çıkartmayacağım dedi benim kızıma eşofman giydirin dedi. Ben de ondan sonra okulun belirli kuralları vardır, sporun belirli kuralları vardır diyerek o çocuğu üzgün olarak gösteriye çıkartmadım ama ondan sonra bir süre sonra çocuk isteyince anne bazı şeyleri kabul etmek zorunda kaldı ve ondan sonraki gösterilere çocuğu aldım, onlar da katıldılar. Birçok ailede bu sıkıntı var, işte kız çocuklarını yollamıyorlar, başta belirli bir süre başlatıyoruz. Abimin spor salonunda da biz bu sıkıntılarla çok karşılaştık. Çocuğu spora başlatıyorlar, bir süre sonra şehir dışına mı gidecek diyip yollamıyorlar kız çocuklarını, yani aslında kendisi de beraber gelebilir. Ama erkek çocuğu olursa o gidebilir kız çocuğu olursa yollamıyorlar. Maalesef ki durum böyle yani.

Katıldığınız müsabakalarda herhangi bir haksızlığa uğradınız mı, uğradıysanız bu duruma itiraz ettiğinizde nasıl bir tepki aldınız?

Tabi ki, yarıştığınız alanda birçok haksızlığa uğruyorsunuz ister istemez. Arkanızda bir desteğin olması gerekiyor, bilinçli bir desteğin olması gerekiyor. Sizin sadece sporda çok başarılı olmanız yeterli değil ben öyle düşünüyorum. Çünkü zamanında bunu çok fazla yaşamış olan bir sporcu ve antrenör olarak söylüyorum. Çünkü ben milli takımda da çizgileri çok net olan biriyimdir.

Çocuğun arkasında biri olmasına gerek olmamalı gerçekten de kız veya erkek neyi hak ediyorlarsa onu almalılar ve ben elimden geleni sağlıyorum. Hiçbir çocuğun hakkının yenmemesi için elimden gelen mücadeleyi veriyorum.

Başarıya giden bu yolda nelerden fedakârlık ettiniz?

Sporcu olmak bence sadece spor yapmak değil hayatın büyük bir kısmını buna adanmak zorundasınız, yani evinizi işinizi, çocuğunuza ayıracağınız vakti bile kısıtlamak zorunda kalıyorsunuz. Küçükken mesela istediğiniz gibi oyun oynayamıyorsunuz. Herkes der ki mesela Nafia çok güzel bir hayat yaşadı, Nafia hep yurtdışındaydı. Aslında işin aslı böyle değil. Evet Uluslararası maçlara gidiyorsunuz ama ayağınızın altından kan çıkana kadar siz çalışmak zorunda kalıyorsunuz. Ben ilk milli takıma girdiğimde milli sporcuydum ve ayaklarımın altı kan toplamıştı, koştuğumuz parkelerde o zaman tatami yoktu. Parkelerde kan izi çıka çıka ben antrenmanlara gidiyordum. Sabahın 5.30'unda kalkıyorduk sabah antrenmanları, öğlen 10.00-12.00 akşam 16.00 antrenmanları ve biz sürekli antrenman yapıyorduk sonrasında yurtdışına gidiyorduk. Herkes diyordu ki işte çok geziyorlar, değil. Ama bu mücadelenin bu yorgunluğun sonunda siz orada bayrağınızı göndere çektirebiliyorsanız, İstiklal marşını okutabiliyorsanız dünyanın en büyük gururu en büyük şerefi ve onuru o yaşadığınız yorgunluk akıttığınız ter ve ayağınızın altındaki kanın hiçbir önemi kalmıyor.

Oğlunuzu hiç ihmal ettiğinizi düşünüyor musunuz?

Evet bu sporu yaparken, maçlara giderken birçok şeyi ihmal ediyorsunuz. Evet belki onların geleceği için mücadele ediyorsunuz, ilk başta kendiniz sporcu olarak o hazzı yaşamak istiyorsunuz ama daha sonra da bu ister istemez ailenize ve çocuklarınıza da yansıyor. Annem mesela benim spora gitmemi hiç istemezdi, çok duygusaldı, işte vücudumuz morarırdı 'ya kızım gitme, yapma etme' derdi, annenizi ihmal ediyorsunuz. Ama

maçlara geldiği zaman sizi izlediği zaman o gururu yaşıyor, anne olarak da üzüyor. Benim unutamadığım anılarımdan bir tanesi de xxx yerine gitmiştik. O zaman oğlum küçüktü, telefonla konuşuyorduk. Anne dedi seni rüyamda gördüm dedi. Uçaktan atlayarak geliyordun, dedi.

Kız çocuklarının spor yapmalarının kısıtlanmasına siz ne demek istersiniz? Ailelere ne önerirsiniz?

Ben beden eğitimi öğretmeni olduğum için birçok çocukla bir arada oluyorum ve eğer siz kitlelere ulaşmak istiyorsanız, sporculuk anlamında sporcu seçme anlamında. Okullar bunun için inanılmaz bir hazine, çünkü çocuklar beden eğitimi dersinde de hareket yapıyorlar siz onları koşarken bile neye yatkın olduğunu, iyi bir antrenör veya öğretmensiniz yaklaşık olarak anlayıp, yönlendirebilirsiniz. Çok yetenekli çocuklar gördüm ama benim orada hayatım boyunca ikiz öğrencilerim kadar yetenekli hiçbir çocuğa rastlamadım. Ve bir sporcunun 6-7 ayda gelebileceği noktaya, ben onları antrenmana aldım, abartısız 2-3 haftada o çocuklar o seviyeye geldiler.

Ama annesi ve babası antrenmanlara yollamıyordu ben onları çağırdım bir gün alıp babasını da spor salonuna getirdim. Kızlarını antrenmana soktum ve babası taksi şoförüydü. Orta direk bir taksi şoförü, benim babam da taksi şoförüydü zamanında ve onlara anlattım ve çocuklarını getirtilmediler. İnanın o çocuklar büyük maksimum bir aksilik olmasaydı yaklaşık 2-3 yıl içerisinde Avrupa ve dünya dereceleri alabilirlerdi. Ve bu kız çocuklarına veya erkek çocuklarına inanılmaz maddi destekler oluyor, yani ciddi anlamda Avrupa dünya derecesi alan sporcular ciddi anlamda maddi destek alıyorlar, ödül alıyorlar. Devlet çok destekliyor ve ömür boyunca da devlet sporcusu maaşına bağlanıyorlar. Üniversite hayatı boyunca burs alıyorlar. Yani o kadar çok imkanları vardı ki ama bunları geri teptiler. Bir velim vardı kızı yine yetenekliydi. Ve gelip antrenmanların kızlar ve erkekler olarak ayrı olmasını ayrı

çalışmalarını istedi. Kızlarının erkek sporcularla çalışmasını istemediğinde ben ona kız çocukları için aslında bu durumun avantaj olduğunu onlarla antrenman yaparak kas kuvvetlerinden faydalandığını ve daha iyi antrenman yaptıklarını söylediğim halde, çok ısrar ettim ama kabul etmeyince de tabii ki bazı prensiplerin dışına çıkma şansımız yok çünkü maçlara gittikleri zamanda yanlarında erkek sporcular olacak.

Sizce kadın sporcuların hakları korunuyor mu?

Sporda kadın veya erkek diye ayırım yapmak aslında çok ciddi bir hata ama evet biz bunların sıkıntılarını yaşadık. Belki ben şöyle bir örnek vereyim. Açık bir sporcu olduğum için bu sıkıntıyı ciddi anlamda yaşamadım ve arkamda abim vardı. Abim gibi bir isim vardı ve her zaman haklarımı koruyordu, ama olmayan çocuklar... Örneğin bir maçta Türkiye şampiyonasında bizim ciddi bir grup rakibimiz vardı. 3'lü senkron dediğimiz poomsede yarışmalar olur. Ve biz 3 kişiydik bizim rakiplerimiz de 3 kişi sahaya çıktılar ve kız çocuklarının başı kapalıydı, başörtülüydü. Ve sahada çocukları maça kabul etmediler çocuk dediğime bakmayın genç kızlardı ve başınızda başörtüsü olduğu için maça çıkmanız yasak dediler. Ve bu çok ciddi bir haksızlıktı. Adalet kişiden kişiye değişmez. Adalet herkes için adalettir. Bugün onlara yapılan adaletsizlik yarın da bana yapılacaktır. Bundan dolayı da biz buna sessiz kalamayız, abim de ben de onlara dedik ki sahaya oturun. Ve onlar bizim rakibimiz bizi geçerlerse milli takıma onlar gidecekler. Yani onların maça girmemesi bizim için büyük bir avantaj olacaktı ciddi bir rakipti ben onlara abimle birlikte sahaya oturun sahadan çıkmayın dedik. Onlara biz gidip Türk bayraklı bandana aldık orda malzemeciden ve üçünün başına bandanayı taktık ve dedik ki Türk bayrağını çıkartamazsınız. Bu bir Türk bayrağı, başörtü değil bandana ve o çocuklar o şekilde yarışmaya girdiler ama çok şükür ki biz onları geçtik. Ama geçemeseydik bile inanırım ki bu konuda hiç rahatsızlık duymazdık.

Önyargıları olan anne babalara kız çocuklarını spora göndermeleri konusunda ne tavsiye edersiniz?

Hepimiz isteriz ki çocuklarımızın yanında olalım. Ömür boyunca onları koruyup kollayalım. Hiçbir zarar gelmesin ama yaşadığımız dünya çok da iyi bir dünya olduğunu düşünmüyorum açıkçası o yüzden biz çocuklarımızı pamuklara saramayız. Onlara mücadele etmesini öğretmemiz gerekiyor. Onlara kendilerini korumalarını öğretmemiz gerekiyor. Erkek çocuğun kas kuvvetiyle kız çocuğun kas kuvveti aynı değil kızlar daha zayıf kaslara sahiptir. Ama spor yaptıkları zaman bu aradaki farkı kapatırlar. Çocuklar kendilerine dışarıdan gelebilecek kötülöklere karşı da kendilerini koruyabilmeliler. Ve bu aldıkları başarıları devlet onları maddi ve manevi olarak ciddi anlamda destekliyorlar. Bunun için siz çocuklarınıza ebeveyn olarak muhakkak destek olarak onları spora yönlendirmelisiniz. Özellikle uzak doğu sporları benim yaptığım Taekwondo sporu kız çocukları için çok uygun onların fiziğini bozmaz onları aşırı kaslı birer sporcu yapmaz onların esnekliğini geliştirip onlara güzel bir fizik sağlar.

Kendinizi tanıtır mısınız?

İsmim Sümeyye Gamze Uçar. 1979 doğumluyum. Akdeniz Üniversitesi Turizm Fakültesi mezunuyum aynı zamanda Eskişehir Anadolu Üniversitesi İlahiyat fakültesi ön lisansını bitirdim. Şu anda Antalya okçular tekkesi ve Akdeniz bölgesi Ata sporlarının başkanlığını yapmaktayım.

Kaç yaşında nasıl spora başladınız, hangi sporlarla uğraştınız, ara vermek durumunda kaldınız mı?

7 yaşından beri spor yapıyorum. Atletizm ile başlayan spor hayatıma okçuluk, bisiklet, basketbol, dalış, snowboard, yüzme, at binme ve geleneksel okçuluk ile devam ettim. Modern okçuluk konusunda, Avrupa şampiyonası, dünya şampiyonası gibi büyük yarışmalarda ülkemi gururla temsil ettim. Hem klasik yay kategorisinde hem de makaralı yay kategorisinde milli oldum. Makaralı yay ile ilgili Türkiye'nin olimpiyat oyunlarındaki ilk takım derecesi olan 23. Üniversite olimpiyatlarında kıymetli takım arkadaşarımla beraber bronz madalya sahibi olduk. 2007 yılında, dünya şampiyonası sonrası bir karar aldım ve biraz maneviyatıma ağırlık vermeye karar verdim. Aynı yıl bana hem umre hem hac yapmak nasip oldu. 2012 yılında sayın Bilal Erdoğan beyefendinin okçular vakfını tekrar ihya ederek ülkemize kazandırması sonrası geleneksel okçuluğa başlama kararı aldım. 2016 yılındaki ilk uluslararası yarışmada birincilik nasip oldu. Bu yarışma sonrası geleneksel Türk okçuluğunun UNESCO'nun somut olmayan kültürel miras listesinde alınması için rıza beyanında bulunarak destek verdim. Ata sporlarının Türkiye'de yaygınlaşması vesilesiyle Etno Spor konfederasyon başkanımız sayın Bilal Erdoğan beyefendi önderliğinde kurucusu Antalya Okçular Tekkesi olan Akdeniz Bölgesi Ata Sporları federasyonunu kurmuş olduk. 2017 yılından bu yana yüzlerce geleneksel okçuluk eğitmeni ve kemankeşler yetiştirdik tabi kadın olmam vesilesiyle başvuruların

ağırlıklı olarak kadınlardan oluşması bizi daha etkin çalışmalara sevk etti diyebilirim.

Neden okçuluk sporunda devam ettiniz?

Hayatımda birden fazla spor dalı ile ilgilenme fırsatım olmasına rağmen, okçuluğa ağırlık vermemin birkaç sebebi var. Bu sebepleri ben kendi içimde ikiye ayırıyorum. Fiziki tercihler ve manevi tercihler olarak. Fiziki olarak tercih etme sebebim; bireysel bir spor dalı olması, bu sporu yapmak için başka birine ihtiyacınızın olmaması, kendi antrenman programınızı kendiniz planlayabilmeniz ve malzemelerinizin kişisel olması. Manevi boyutunu açıklamam gerekirse tamamen insanın kendine odaklanıp aslında rakibini kendisi görmesi. O oku aslında kendinize atıyorsunuz, nefsinize atıyorsunuz bu da uzun vadede insanın kişisel gelişiminde etkili olduğunu düşünüyorum. Benim hayat felsefemde bir şey yapıldığında işin içinde mutlaka bir maneviyat olması gerekiyor. Okçuluğun özüne baktığımız zaman, kendi iç felsefesinde bir hedef var ve o hedefi vurmaya çalışıyorsunuz. Ama genel anlamda okçuluk sporu açısından baktığımızda okçuluk sporu da kendi içinde bir araç. Bunu yapmanızın bir sebebi olması gerekiyor, sizi ileri götürecek bir araç olarak görmemiz lazım. Bu kişiye göre değişmekte. Benim açımdan sorarsanız ben tamamen sünnet amacıyla bir ibadet olarak bakmaktayım. Şimdiye kadar da bu camianın içerisinde beni tanıyanlar çok iyi bilir, okçuluk eğitimlerinden herhangi bir ücret, maddi bedel almadan her türlü bilgilerimi paylaşıyordum.

Spora başladığımızda ailenizin desteği oldu mu, ya da tersi bir durum oldu mu?

Okçuluğa ilk okulu bitirdiğim gün, Gençlik Spor İl Müdürlüğü'nün vermiş olduğu yaz okulu vesilesi ile başladım. Beni okçulukla sevgili ablam tanıştırdı, götürdü. Daha sonrasında seçmeler oldu ve devam ettim. Eş zamanlı olarak atletizm ve basketbolu bırakmadım.

Tabii hiperaktif bir çocuk olduğum için ailem spor yapmamı sağladı ve sonuna kadar destek oldular, sağ olsunlar. Kolejde okuyordum, derslerimin tamamının İngilizce ve çok ağır olmasına rağmen ihmal etmiyordum. Günümü çok iyi bir şekilde planlamaya çalışıp hepsine yetişiyordum. Enerjim çok yüksek olduğu için herkes yorulmuyor musun derdi, ama insan gerçekten sevdiği şeylerle meşgul olunca yorulmuyormuş bunu görmüş ve tecrübe etmiş oldum. Tabi ulusal ve uluslararası yarışmalarda evimden ayrı kalmak durumunda kaldım. Bu noktada işin içerisinde devlet eli olduğu için ailem herhangi bir sıkıntı oluşturmadi. Bir tek 16 yaşında Amerika'ya dünya şampiyonasına giderken babam ilk başta çok uzak olması nedeni ile itiraz etti, daha sonra ikna ettik.

Spor yaparken kadın olmanızdan dolayı herhangi bir sorun yaşadınız mı?

Benim tabi hayatımın bir milat noktası var. Öncesi ve sonrası olmak üzere 2 farklı durum var. Öncesinde açıkçası çok fazla takva nedir bilmiyordum. Modern hayatta kendimce Müslümanlığı yaşıyordum fakat birçok şeyin yanlış olduğunu önemsemiyordum. Dolayısıyla o dönemde bir kız çocuğu olarak çok fazla sorun yaşadığım söylenemez. 2007 yılından sonra manevi hayatımdaki bazı değişiklikler beni birçok şeyi sorgulamaya sevk etti. Yeni bir şeyler öğrendikçe haliyle uygulamamız gerekliydi. Bu durum da beni spor yaşantısından tamamen alıkoydu. Konyaaltı sahilinde yaşıyordum o zamanlar. Çok güzel bir yürüyüş alanımız olmasına rağmen çıkamaz hale geldim. Bisikletimi satmak durumundaydım. Zevk aldığım diğer spor dallarını yapamadım. Bundaki en büyük etken yaptığım sporların yerleri ile alakalıydı. Yani bu yapılan spor alanlarında mahremiyete uygun olmamasından kaynaklanıyordu. Tabi sporu bırakmam sağlık sorunlarına neden oldu. 9 yıl aradan sonra geleneksel okçuluğa başlamaya niyetlendiğimde kaslarıma fazla yüklenmemem gerekiyordu. Sonrasında bir öğrendim ki Kepez Belediyesinin çok güzel bir olimpik havuzu açılmış ve kadın

erkek kullanım saatlerini ayrı olarak düzenlemişler. Bu duruma sevindim tabi ki ve hemen gidip kaydoldum. Hatta bu durumla ilgili Kepez Belediye başkanı Sayın Hakan Tütüncüye de gerçekten bu kıymetli hizmetinden dolayı teşekkür ediyorum. Geleneksel okçuluğa başlamam ise, sayın Bilal Erdoğan beyefendinin geleneksel sporları ihya çalışmaları kapsamında okçular vakfını kurması vesile oldu. Geleneksel okçuluğu Okçular Vakfındaki ustalardan öğrendim. İlk özel ve uluslararası yarışmam da Okçular Vakfında gerçekleşti. Sayın Bilal Erdoğan Bey gerçekten çok samimi biri ve hayırlı işlere imza atıyor. Kendisini sonuna kadar destekliyorum ve buradan da kendisine tekrardan teşekkürlerimi arz ediyorum. Tabi kaderin beni getirdiği nokta da kız çocukları ve kadınların Antalya Okçular Tekkesine gelme sebeplerinin analiz edince aslında farkında olmadan güzel bir hizmete adım atmışız. Menderes Süer başkanımıza bu hayırlı hizmetlere vesile oldukları için çok teşekkür ediyorum çünkü gerçekten büyük bir ihtiyacı karşılamış oldular. Antalya Okçular Tekkesinde bir katı tamamen kadınlara ayırdılar. Bir kat erkeklere ait. Bazı ortak bölümlerimiz de var. Fakat çok güzel geri dönüşler alıyoruz. Biri diyor ki eğer burada bu mahremiyet bu hassasiyet olmasaydı, ben asla kızımı göndermezdim şeklinde. Böyle şeyler duyunca da insan tabi ki doğru şeyler yapmanın verdiği sevinçli yaşıyor.

Kadınların spor yapmasının ülkemizdeki karşılığı nedir?

Elhamdülillah sayın Cumhurbaşkanımız ve oğlu Bilal Erdoğan Bey bu konuda çok hassaslar. Sadece erkeklerin değil kız çocuklarının ve kadınların da herhangi bir sıkıntı yaşamadan spor yapmasını istiyorlar. Bununla ilgili de ellerinden gelen desteği veriyorlar. 7 bölgede Ata Sporları federasyonu kuruldu tek kadın başkan benim. Yani eğer kadınların spor hayatını önemsemeselerdi genel kurul tanıtım toplantıma da teşrif etmezlerdi diye düşünüyorum.

Kadın sporcuların hakları sizce yeteri kadar korunuyor mu?

Açıkçası haklar mevzusu hassas bir konu. Bizim artık batı sisteminin kurallarını değil kendi sistem ve kurallarımızı yaşamamız gerekiyor diye düşünüyorum. Yani ben hala kılık kıyafet konusunda insanların özgürlüklerinin tam yaşayamadıklarını ve hala mobing'e uğradıklarını gözlemliyorum. Örneğin bir Taekwondo hakemi tesettürlü bir kadın olmasına rağmen başörtüsü dışında tamamen erkeksi bir kıyafet, gömlek kravat şeklinde. Yani bu kıyafet yönetmeliklerinin bence tüm federasyonlarda elden geçirilmesi gerekiyor. Kadın kadın gibi, erkek erkek gibi gözükmeli. Kadını erkeğe ya da erkeği kadına benzetmek ne kadar sağlıklı olabilir ki? İnsanların inanç özgürlüklerine göre genel yapıyı bozmadan biraz esneklik gösterilebileceğini düşünüyorum. Sonuçta spor sağlık için, motivasyon amaçlı veya profesyonel olarak yapılabilir. Ama eğer biz toplumun sağlığını düşünüyorsak daha çok insanın yararlanabileceği daha esnek yönetmelikler kullanılmasından yanayım.

Şu anki kadın spor eğitmenlerinin durumunu analiz edebilir misiniz?

Türkiye'de kadın spor eğitmeni bulmak çok zor. Bu tabii ki kadınların yetenezsiz olduğu anlamını taşıyor. Ama inancından dolayı takvasını kaybetmeden bir kadının küçüklükten başlayarak üniversiteden mezun olana kadar spora devam etmesi ve milli takımda olması gerçekten çok zor. Aslında ülkemizin %99'u Müslüman diyoruz o zaman bu kadar zor olmamalı bazı şeyler diye düşünüyorum. Bunun dışında okullarda çok az sayıda kadın beden eğitmeni öğretmeni var, bununla ilgili çalışmalar yapılması gerektiğine inanıyorum. Ve kız öğrencilerin özellikle hocalarını seçme haklarının olmasından yanayım, ayrıca kendi spor saatlerinde mutlaka mahremiyete uygun şekilde yapılmalı, yani belki dikkatinizi çekmiştir spor salonlarında soyunma odası yazar, neden giyinme odası değil? Ve neden bu odaların içerisinde yeterli

kabin bulunmuyor? Bunlar hassas konular ama bizler artık yaşımız gereği bir şeyleri eleştirmek ya da birilerinden bir şeyler beklemek değil, artık yapılması için talepleri aktaran aktif şekilde misyonumuz olduğunu düşünüyorum. Sayın Cumhurbaşkanımızın bu konuda gerekli desteği vereceğine gönülden inanıyorum. Yeter ki genç kızlarımız, sporcularımız, aileleri bu taleplerini dile getirsinler. Bu konuda sessiz kalmasınlar. Bakanlıklarımız iletişime gerçekten çok açıklar. Taleplerini ilettikleri takdirde güzel karşılıklar bulacaklarını düşünüyorum. Bizimle de irtibata geçebilirler biz de onların sözcüsü olabiliriz. Yeter ki Allah rızasına uygun, güzel ve hayırlı işler yapalım.

Kızlarının sporla ilgilenmesini istemeyen aileler için önerileriniz var mıdır?

Bu ailelerimize hak verdiğim yönler var. Sadece onlara tavsiyem, İslam inancına göre bildiğiniz üzere, sünnet sporlar, at binmek, yüzmek, okçuluk. Şimdi bir yandan sünneti gerçekleştirirken bir yandan da takvasından ödün vermemesi lazım bu da doğru. Ama ben diyorum ki o kadar çok bu şekilde aile var ki yani biz sünnetimizden vazgeçmek yerine, değerli büyüklerimize taleplerimizi güzelce ifade edersek mutlaka bir karşılığı olacağını düşünüyorum. Kızını göndermeyen aileleri bırakın, eşinin kilo almasından yakınıyor spora göndermek istiyor ancak erkek inancı gereği karışık bir ortamda eşinin bu sporu gerçekleştirmesini istemiyor. Ve gayet rahatlığı. Bu durum Türk aile yapısına uygun ortamlar değil maalesef. Bana kendimi ifade etme imkanı veren proje sahibi hanım Sayın Yaprak Avcı'ya teşekkürlerimi şükranlarımı sunuyorum. Kendisi de çok başarılı milli Taekwondocu arkadaşımız aynı zamanda milli hakem. eminim projeye sıra dışı katkılarda bulunacaktır. Kendisine başarılarının devamını diliyorum.

Kendini tanıtır mısın?

Adım Eylül soyadım Sezgin. 15 yaşındayım. Lise öğrencisiyim.

Sence spor nedir?

Spor benim için bir hayat felsefesi. Yani nasıl yemek yiyorsak, su içiyorsa spor yapmak da benim için öyle bir şey. Hayatımın en orta noktasında bulunuyor.

Kaç yaşından beri spor yapıyorsun? Hangi spor branşıyla ilgileniyorsun?

9 yaşından beri Taekwondo sporu yapıyorum.

Spor yapmaya nasıl başladın?

Şu şekilde oldu, dedem ve halam benim antrenörlerim o yüzden spora başlamamda onların çok büyük katkısı oldu. Bunun yanı sıra annem ve babam da bana çok destek oldukları için bu günlere gelebildim.

Ülkemizde kadınların spor yapıyor oluşu garipseiyor. Seni garipseyen oldu mu?

Beni garipseyen şöyle oldu, okulda arkadaşlarım Taekwondo için bu erkek sporu sen nasıl bunu yapıyorsun diye dalga geçen çok arkadaşım olmuştu.

Hiç haksızlığa uğradın mı?

Bu sene uluslararası bir şampiyonada arkadaşlarımla takım yarışıyoruz. Bir talihsizlik oldu, biz yarışırken kort'a kedi daldı. Normalde 1. Olabileceğimiz bir maçta. Hakemlerin tekrar başlatmaması halinde biz 2.liğe düştük, ona rağmen 1. Olan grup ile aramızda 0.2 gibi bir puan vardı. Hakemler kedi olayı sonrası tekrardan başlatma hakkı tanısalar 1. olacağımızdan emindik. Böyle bir talihsizlik yaşadık bu sene. Ve duruma itiraz etmedik.

Hakkın olmasına rağmen itiraz etmediniz ve 2.liğe düştünüz. Neden itiraz etme hakkınızı kullanmadınız?

Antrenörümüz itiraz etmemiz sonucunda puanımızın olduğundan daha da fazla kırabilmesi ihtimalinden dolayı itiraz etmemizi pek istemedi.

Spor da hangi başarıları elde ettin?

Taekwondo branşında yaklaşık 13 İstanbul şampiyonluğum, 5 Türkiye şampiyonluğum, 4 Uluslararası şampiyonluğum bir tane de Avrupa 2.liğim var.

Bu başarıları elde etmek için haftada kaç saat çalışıyorsun?

Haftanın 6 günü, gün başına ortalama 2-3 saat antrenman yapıyordum.

Spor için nelerden vazgeçtin?

Şöyle söyleyeyim arkadaşlarım dışarıda gezip eğlenirken ben antrenman yapmayı tercih ettim. Çünkü hedefim dünya şampiyonluğu ve bunun için çok çalışmam gerektiğini biliyorum. Pandemi sürecinde günde 2-3 saat çalışıyoruz fakat diğer zamanlarda günde 5-6 saati bulduğu oluyor. Hedefim için bunu yapmam gerekiyor.

Bulgaristan ile Türkiye'yi kıyasladığın zaman, kadın sporcular arasında herhangi bir fark gözlemledin mi?

Bence ülkemizin sporcuları gerçekten çok başarılı. Bütün dünya çapına baktığımız zaman ben ülkemizi ve sporcularını çok başarılı buluyorum. Taekwondo alanında başarılı bir ülke daha söylemem gerekirse, Taekwondo'nun anavatanı olan Kore'yi söyleyebilirim.

Kendi yaşlılarıyla, diğer kızlara sporla ilgili tavsiyen ne olur?

Bence benim yaşımda olan veya olmayan her insanın spor yapması gerekiyor. Profesyonel veya amatör.

Bazı kızların spor yapmak istemesine karşın ailelerin izin vermemesine karşın onlara ikna etmeleri için ne önerirsin

Bence ailelerine başarılı kadınları örnek aldıklarını söyleyip, gösterebilirler.

Seninle aynı zamanda bu spor dalında çalışmaya başlamış fakat daha sonra aile vb. sebeplerinden vazgeçen arkadaşın oldu mu?

Kulübümüzde vazgeçen arkadaşlarım olmadı. Fakat ailesi bu branşı yapmamasını isteyen arkadaşlarım oldu. Daha sonrasında aileleri de antrenmanlarımıza gelerek ve ortamı gözlemleyerek bu önyargıyı birlikte kırdılar.

Kendinizi Tanıtır mısınız?

Adım Soner Sezgin. 1999 senesinden beri Baltalimanı Ortopedi Medkilade sağlık sektöründe çalışıyorum. 2 çocuğum var. Bir kızım bir oğlum var. Kızım Taekwondo sporu ile ilgileniyor.

Eylül'ün spora olan ilgisini nasıl fark ettiniz?

Eylül'ün bu ilgisini benden ziyade dedesi fark etti. Esnekliği bu spora başlamadan önce de vardı. Biz ya bale ya da Taekwondo diye düşünürken. Dedesinin de milli bir Taekwondocu olması ve onun yönlendirmesi ile Eylül Taekwondo'ya başladı.

Eylül'ün başarılı bir sporcu olabileceği aklınıza geldi mi?

İlk başlarda ben amatörce olacağını düşünüyordum. Açık olmak gerekirse bu kadar başarılı olabileceğini düşünmüyordum ama ilerleyen yıllarda başarılı sayesinde hedef daha da yükseldi ve dünya şampiyonu olabilecek kapasitede olduğunu inandım.

Taekwondo'nun bir erkek sporu gibi düşünülmesi sebebi ile çevrenizden bu durumla ilgili bir tepki aldınız mı?

O konuda farklı bir tepki almadık. Aksine oldukça olumlu tepkiler aldık. Çevremizde Eylül'ü örnek alıp spora başlayanlar bile oldu.

Hiç Eylül'e bu konuda yeter kızım dediğiniz oldu mu?

Hayır olmadı. Zaten biz böyle bir şey istesek bile o bu yolda ilerlemeye devam ederdi. Bu konuda biz ona baskı değil destek oluyoruz.

Türkiye'de kız çocuğu sahibi olan ailelerin genelinin kızlar spor yapmaz düşüncesine karşı ne söylersiniz, bu konuda ne önerirsiniz?

Benim bu konudaki düşüncem sporun çocuklara sosyal açıdan da birçok olumlu katkısının olduğudur. Çocukların ufuklarını geliştirdiğini düşünüyorum.

Kızınız Eylül'ün spor hayatı boyunca herhangi bir haksızlığa uğradığını düşündüğünüz zamanlarınız oldu mu?

Genellikle her spor branşında olduğu gibi bazen böyle haksızlıklar olduğunu düşünüyorum. Özellikle maç kayıtlarını sonradan tekrar izlediğimde böyle birkaç durum olduğunu düşündüğüm zamanlar oldu.

Eylül'ün yaşadığı kedi olayında, Eylül'ün yerinde siz olsaydınız ne yapardınız?

Ben itiraz ederdim. Bu konularda biraz daha dik başlıyım. Haklı olduğumu düşünüyorsam mutlaka itirazımı sunardım.

Kendini Tanıtır mısın?

Adım Meryem Elif Yeğin. 10. Sınıf öğrencisiyim. 15 yaşındayım. Milli sporcuym. Taekwondo branşıyla ilgileniyorum. Kanada'da doğdum. 2 küçük kız kardeşim var.

Spor senin için ne ifade ediyor?

Spordan ziyade Taekwondo benim hayatımın anlamı olduğunu düşünüyorum. Özellikle kıyafetiyle, felsefesiyle, duruşuyla beni çok etkiliyor. İçinde zaten ... kelimesiyle güzel ahlakı temsil etmesi benim hayat amacım gösteriyor diyebilirim.

Kaç yıldır Taekwondo ile ilgileniyorsun?

Ben 4 yaşında jimnastik ile spor hayatıma başladım. 2 sene jimnastik yaptıktan sonra. 6 yaşında babamın arkadaşı Mecnun Çiçek ile Taekwondo yapmaya başladım. O zamandan beri Taekwondoyla ilgileniyorum. Çağrı hocamla beraber İstanbul'da antrenmanlarımızı gerçekleştiriyoruz.

Spor hayatına ailenin nasıl bir katkısı oldu?

Çok katkıları oldu. Yani ben şu şekilde düşünüyorum. Başarı tek başına kazanılan bir şey değildir. Harika takım arkadaşları, başarılı bir hoca ve ailenin desteğini kapsayan bir durum bu. Çok şükür ki benim ailem her zaman bana destek olup yanımda oldular. Babam ve annem her zaman destekçim oldular. Başarı benim için bu kadar güzel bir şeyi ifade ediyor.

Türkiye'de kadın sporcular biraz gariipseniyor. Senin bu konudaki düşüncelerin nelerdir?

Bu şekilde düşünmüyorum ve bunu kanıtlamak istiyorum. Konuşmaktan ziyade aldığım başarılarla insanların gönüllerini kazanmak istiyorum. Benim amacım kadınların neler yapabileceğini insanlara gösterdikten sonra bu düşüncelerin ortadan kalkmasını sağlamak. Böyle bir durumda da kimsenin bir şey

diyebileceğini düşünmüyorum. İnşallah da bu şekilde olur. Bir kadın olarak Taekwondo sporunu yapmak, bir öncülük olarak kendimi savunmak istiyorum. Aynı zamanda benim gibi düşünen kız çocuklarına da örnek olmak ve hayallerine hedef olmak istiyorum. Onların örnek alacakları biri olmak istiyorum.

Seni hiç garipseyen oldu mu?

Yaptığım spordan ziyade tesettürlü bir kadın olarak bu sporu yaptığım için turnuvalara katıldığımında tepki alıp garipsendiğim olmuştu. Zamanla bu düşünceler değişti ve artık o tepkileri aldığım kişilerle gayet iyi anlaşıyorum ve beraber maçlara çıkıp mücadele ediyoruz.

Ne gibi başarılar elde ettin?

2018, 2019, 2020 hem gençler hem yıldızlar dalında Türkiye şampiyonuyum. Avrupa 2.ligim, Avrupa kulüpler şampiyonluğum, Lüksemburg, Bulgaristan, Sofya, Ukrayna, Avusturya gibi birçok ülkede şampiyonluklarım var.

Bu başarıları elde etmek için nelerden vazgeçtin?

Çok şeyden vazgeçtim. Fedakârlık olmadan bu işin olmayacağını düşünüyorum. Gerektiği zaman yemeklerimi kısıtladım, arkadaşlarım dışarı çıkıp gezerken ben antrenman yaptım, uykularımı hep düzenli tuttum. Birçok şeyden fedakârlık yaptım.

Haftada kaç saat çalışıyorsun?

Şöyle söyleyeyim, bu bizim antrenman programımıza ve maç tarihlerimize göre değişiyor. Maçların yaklaşma zamanına göre antrenörümüzün hazırladığı plana göre bu süre bazen azalıyor bazen artıyor.

Hiç haksızlığa uğradın mı?

Hayır hiç uğramadım. Taekwondo da herkes eşit. Sadece herkesin görüşleri farklı. Özellikle tesettürlü oluşum hakkındaki görüşler. Ama tabii ki bu görüşler benim maçlarımı kesinlikle etkilemiyor.

Ailesi tarafından spor yapması desteklenmeyen kızlar. Ailelerini ikna etmek için neler yapmalıdır sence, önerilerin nelerdir?

Bu konudaki en önemli düşüncem vazgeçmemeleri yönünde. Kızların hedefleri olsun bu hedefler için çalışıp çabalasınlar. Ama vazgeçmesinler. Hedefleri doğrultusunda kim ne derse desin vazgeçmesinler. Bu hedef uğruna bu yolda çalışsınlar. İmkânlarını bahane edip çalışmayı bırakmasınlar denesinler. Ne sporcular var nerelerden geliyorlar. Benim en büyük hayalim onlara bir rol model olmak. Onların örnek alıp takip edeceği biri olmak benim için en büyük başarı.

Taekwondo, kişisel gelişim alanında sana neler kazandırdı?

Taekwondo bana çok şey kazandırdı. Maç esnasındaki çoklu yönetimi kazandırdı ve stres ile başa çıkmayı kazandırdı. Maçlar için gittiğim ülkelerde birçok farklı kültürle tanışmamı sağladı. En büyük olarak bana çok güzel arkadaşlıklar kazandırdı. Dünyanın birçok ülkesinden arkadaşım var. Benim yaşımdaki birçok çocuğun belki böyle fırsatları olmayabilir ama inşallah hepsinin olur. Bana sporun kazandırdığı en güzel şeyler bunlar.

Kendinizi tanıtır mısınız?

Merhabalar adım Özgür İyin. Elif Meryem'in babasıyım. Mühendisim. 9 Eylül Üniversitesi Jeoloji mühendisliğini bitirdim. Kanada'da Elektrik Elektronik mühendisliğini bitirdim. Kanada'da evlendim. 3 çocuğum var. Hepsi Kanada'da doğdu. Daha sonrasında Türkiye'ye geldik. Ben sporu çok seven bir çocuktum. Babam asla sporcu olamayacağımı ve okumam gerektiğini söyledi. O gün eve ağlayarak geldiğimde dedim ki 'eğer bir çocuğum olursa ve spora yetenekliyse onu sonuna kadar destekleyeceğim' dedim. Eşim ilk hamile olduğunu söylediğinde, doktor 3. Aydan itibaren sizi duyabilir dediğinde ben oturup çocuğumla konuşmaya başladım. Her gece oturup konuşurdum, seni bekliyorum derdim. Doğduktan sonra 6. Ayında ellerini ve ayaklarına çocuklara uygun şekilde oynatarak Taekwondo yaptırırdım ona. 2 yaşında parktayken tutuşlarının ve kavrayışlarının çok iyi olduğunu fark ettim. Dediler çok erken, 4 yaşında jimnastiğe başladı. 2 tane madalya aldı. Milli takım altyapısına seçtiler Meryem'i. Daha sonrasında arkadaşım Mecnun Çiçek Meyem'i harcamamamız gerektiğini, Taekwondo'da başarılı olabileceğini olimpiyatlara kadar yolunun olabileceğini söyledi. Ve Meryem Taekwondo'ya başladı. O zamanlar hiç tahmin etmiyorduk. İzmir'deydik ardından tekrar Kanada'ya döndük. Kanada'da devam ettik. Günde 50 km gidiyor 50 km geliyordum günde 100km yol yapıyordum, kızımın Dünya Şampiyonu bir kulüpte eğitim alması için. Meryem'le daha çok ilgilenebilmek, onu spora götürüp getirebilmek için ben mesleklerimden vazgeçtim. Şunu söylemek istiyorum yani başarı entelektüel bir diyalog değil. Sizin ne kadar çok bilip konuştuğunuz bir şey değil. Disiplinli bir eylemdir. Meryem'in 2006 yılındaki boyunu ve kilosunu bana sorsanız ben size söylerim. 2010 yılında hangi ayda kaç kiloydu onu söyleyebilirim. Her şey ölçülü. Mühendis olduğum için onu yaptım, her şeyi ölçtüm, ölçtüğümü değerlendirdim ve gelişimini gördüm. Yemesi, içmesi, bakımı, beslenmesi, hareketi her şeyi çok önemliydi. Ve bu bir plandı. Biz

bu plana ailece tabi ki uyduk. Eşim başlarda inanmadı bu işe. 7 yaşında bir çocuğu çok zorladığını gördü. Niye diyet yapıyor? Kiloyla girecek maça gibi şeyler söyledi. Çok zordu yani Meryem 4 yaşında disiplinli bir spora başladı ve şu an 16 yaşında. 12 yılda sadece 20 gün tatil yaptık. Bir genç kız için bu çaba müthiş bir şeydir. Yani her şeyden vazgeçiyorsunuz. Bedel ödmeden bedel elde edemiyorsunuz. Bu anlamda biz eve misafir almadık. Çünkü çocuğumuz diyetle, ikram olarak ekstra şeyler bulundurmuyorsunuz. Ben yatak odasında eşimi gizli gizli çikolata yerken yakaladım. Bir hayaliniz vardı ve bedel ödüyordunuz. Ve biz dedik ki çay ikram edeceğiz çünkü kızımız diyetle. Maça çıkacak Avusturya'ya gidecek, Ukrayna'ya gidecek, Lüksemburg'a gidecek, Bulgaristan'a gidecek, dünyayı geziyor. Ve Meryem Avrupa şampiyonu olduğunda sordum mesela. Ne istiyorsun? Dondurma demişti. Çok mahrum oldu her şeyden. Çok saygı duyuyorum müthiş bir iradesi var, müthiş güçlü. Bana çok şey öğretti, çok şey öğrendim. Biz de onunla öğreniyoruz. Ama çocuğumun bir tutkusu vardı ve o tutkusuna bir hedef koyduk. Yeteneklerini bu hedef ile birleştirdik. Ben buna Tutku Hedef Yetenek Tutku Hava Yolları diyorum bizi uçuracak olan da bu zaten THY. Meryem babasının hayalini gerçekleştirdi. O milli formayı giymesiydi benim hayalim ve giydiği gün ona şunu söyledim Meryem benim hayalim tamam dedim. Ülkemize madalya getirdin bu benim için tamam dedim. Meryem ise bana, benim için daha tamam değil dedi. O kendi hayalini yaşamaya başlıyor. Onun bir Olimpiyat hayali var. Bir gün evde yoktu yatağına uzandım onun, evde kalabalıktı. Yatağına yattığım zaman fark ettim sabah. Tavanına bir yazı yazmış 'Don't forget we have a dream' unutma bizim bir hayalimiz var diye her gün onunla kalkıyor herhalde. Dolayısıyla çocukların bir hayalleri olsun. Bu hayallerine tutkularına bir hedef koymamız lazım. Aile olarak bu bizim için çok önemli yani. Aileler bunu yapması lazım.

Kızınızın yaptığı spor ile ilgili herhangi bir çevre baskısı ile karşılaştınız mı?

Bizim hikayemiz şöyle. Eşim kürt ve Müslümandı ben ise sosyalist bir gençtim. İzmir’de doğup büyüyen bir genç ile kürt ve Müslüman bir anne babanın birleşimi ile oldu Meryem. Ben Müslümanlığı Kanada’da tercih ettim. Ondan önce Maxis bir felsefe ile yetiştim. Dolayısıyla bizim evimizde hiçbir zaman bir baskı olmadı. Biz çocuklarımızın hayalleri olsun istedik ve hiçbir baskı uygulamadık. El alem ne der terör örgütünü hiç düşünmedim. Buna hiç bakmadım. Çocuklarımı da bu şekilde yetiştirmeye çalışıyorum. Onlara hep siz ne hissediyorsunuz? Bu sizin hayaliniz, benim de hayalim senin de hayalin. Arzuların ne? Arzularının kaynağı ne? Bu çok önemli. Ömrümüzü buna vermeliyiz. Çünkü çocuklar yaşamadıkları hayatların arzularını yaşıyorlar. Ben istiyorum ki bütün aileler de bunun farkına varsın. Bu sizin malınız değil. Çocukları cep telefonları gibi istedikleri yerlere koymalarını istedikleri şeyleri çalmalarını beklemeleri doğru değil. Çocukların bir arzuları var. Bırakın arzularını keşfetsinler. Niçin’leri olsun. Niçinlerini keşfetsinler. Niçinleriniz ne kadar güçlüyse Nasıllarınız o kadar dayanıklıdır. Onların kendi niçinleri olsun. O yüzden Meryem bana benim hayalim bitmedi, senin hayalin bitti dedi bana. Bunu verebilmek tabii ailelerle oluyor, vizyon ile oluyor, düşünmekle oluyor, üretmekle oluyor, kendini geliştirmekle oluyor. Evde oturup sürekli TV başında çocuk sizi gördüğünde olmuyor, çocuk sizi kitap ile de görebilir mesela. Ne yaptığınız ve rol modelliğiniz ile ilgili yani.

Aileleri tarafından desteklenmeyen ama sporcu olmak isteyen çocuklarımıza önerileriniz nelerdir?

Ben bu konuda çoğu çocuğumuz ve gencimizi kaybettiğimizi, hiç fark edemediğimiz yeteneklerin yok olduğunu görüyoruz. Ben kendim gelişim çalışmalarında da bulunuyorum bazı vakıflarda. İngilizce öğretiyorum, çocuklarla ve gençlerle beraberim. Birlikte

projeler yapıyoruz. En başta çocuğun ailesi inanmıyor, ihtiyaç duymuyor. Biz bir şeyleri ihtiyaçtan yaparız. Aileler ne işi var orada ne yapacak orada, gidip ne yapacak kız başına orada diyorlar. Ama bunun lezzetini bir kez tatsa, çocuğundaki gelişimi bir kez görse, bir kez inansa, bir kez o taşlamış zihninin kabuklarını kırabilse bambaşka bir dünya ile karşılaşacak aslında. Çocukla bir problemimiz yok, çocuklar mağdur. Bizim problemimiz aile. Ben bir çocukla dersteyken diyorum ki ailesini de derse alalım, aile de bu çalışmanın içine alalım. Aile de bunun bir parçası olmalı. Yoksa aileyi değiştiremediğimizde çocuk orda mağdur olarak kaybolup gidiyor. Ama yine de o çocuklar inansınlar, vazgeçmesinler. Bir başarı elde ettiklerinde belki de ailelerini fikirleri değişebilecektir.

Herhangi bir haksızlığa uğradığınızı fark ettiniz mi?

Hiç karşılaşmadım. Meryem genelde sıra dışı bir sporcudur. Maçları genellikle sayı farkı ile gittiğinden olmadı. Sadece Lüksemburg'da bir turnuvada başörtüsünden dolayı rakip takımın hocası şöyle diyordu 'bu mülteci görünümüyle mi yenileceksin, sen x ülkelisin bunu unutma' gibi şeyler söylüyordu. Söylediklerini anlamadığımızı ve yabancı dil bilmediğimizi düşündüler. Biz Meryem ile bu konuşma sonrası göz göze geldik ve güldük. Meryem o maç 12 sayı gibi bir fark atmıştı. En güzel cevabı veriyor, başarı en güzel cevaptır. Disiplin en güzel cevaptır. Ahlak en güzel cevaptır.

Kendinizi tanıtır mısınız?

Adım Çağrı Kızıl. Taekwondo antrenörüyüm. Akdeniz Üniversitesi Besyo mezunuyum. Eski milli sporcuyum. 5 yıldır antrenörlük yapıyorum. 20 yıldır sporcuyum. Ülkemi Uluslararası arenada birçok defa temsil ettim. Türkiye şampiyonluklarım var. Antrenör olarak da Avrupa Kulüpler Şampiyonasında şampiyonluk ve Dünya şampiyonasında birçok başarılar elde ettik. Türkiye şampiyonalarına sporcular yetiştirdim ve hala devam ediyorum. Antrenörler gününün kurucusuyum. Aynı zamanda eğitime ve işime devam ediyorum. Hedefim Olimpiyatlarda başarılı olmak.

Kadın sporcularla ilgili ne söylemek istersiniz?

Birçok kadın sporcumuz var. Kulübümüzde şu an da yaklaşık 12 milli kadın sporcumuz var. Onlarla çalışmak açıkçası hem zor hem kolay. Çünkü kadın sporcular erkek sporculara göre çok daha disiplinli ve hedefleri olan, bu hedeflere yönelik çalışma arzuları olan insanlar. Erkek sporcular biraz daha dağınık oluyor özellikle ülkemizde. Kadın sporcularla çalışmaktan mutluyum.

Kadınlar mı erkekler mi daha çok haklarını savunuyor. Yaşadığımız anılar var ise paylaşır mısınız?

Ben sportif anlamda şuna dikkat ediyorum Uluslararası platformlarda. Bize karşı yapılan haksızlıklarda belki eşittir, tüm ülkelere böyle şeyler yapılabilirdi ancak bu konuda da kadın hakem ya da kadın yöneticilerin daha agresif ya da daha kavgacı olduğuna şahit oluyorum. Erkekler bu konuda biraz daha ılımlı oluyor. Özellikle bir hata yaptığımızda ya da istemeden bir şey işlediğimizde birçok fark var. Uluslararası alandaki bize karşı tepki daha fazla olduğunu düşünüyorum. Avrupa'da özellikle hakem ve yöneticilerin, Türk ve muhafazakâr sporculara ve bizlere daha tepkili davrandığını söyleyebilirim.

Spor okulunuzda kaç tane sporcunuz var, kaç kadın milli sporcunuz var?

250 toplam sporcu. Lisanslı erkek sporcu sayımız 100 kadın sporcu sayımız ortalama 150 civarında. 12 milli kadın sporcumuz var.

Ailelerin kız çocuklarının Taekwondo yapmasına ve spor yapmasına karşı olan önyargılarına karşı ne önerirsiniz?

Kendi spor okulum adına konuşacak olursam. Artık bu algıyı yıktık diyebilirim. Şu anda sadece İstanbul'dan değil Türkiye'nin birçok yerinden kız sporcular buraya gelmek istiyor. Bizimle çalışmak istiyorlar. Dünya'nın birçok yerinden talepler alıyoruz. Erkek öğrencilerden çok kız öğrencilerimizin olması zamanla ve kızlarımızın başarısıyla oluştu. Kızlarımızın bu hızlı başarısının sebebi ise, kız sporcular hedeflerine daha çok odaklanıyor. Sporla kısa sürede özdeşleşip hayatlarını buna adıyorlar. Erkeklerin daha çok oyun oynamak ve dışarıda vakit geçirmek gibi istekleri olduğu için spordan zaman zaman kopabiliyorlar özellikle lise çağlarında. Kızlarda biz bu durumu daha geç gözlemliyoruz. Kızlar hedeflerine daha çabuk konsantre oluyorlar. Erkeklerde bu durum daha zor oluyor.

Avrupa'nın en başarılı kadın takımına sahibiz şu anda, kendi yaş grubumuzda. Bu yüzden İran'dan Bosna Hersek'ten birçok ülkeden sporcular buraya gelmek istiyor. Bizimle iletişime geçiyorlar bu takımın bir parçası olmak istiyorlar. Takım sayıları artarsa ve kız sporculara yatırım yapılırsa tabi ki talep ve ilgi de artacaktır. Şu anda çok küçük yaşta 4-5 yaşlarında birçok kız çocuğunu babası spora getiriyor. Diyorlar ki Meryem gibi olsun Hacer gibi olsun Selen gibi olsun diyorlar taleplerde bulunuyorlar ve hayaller kuruyorlar. Tabi bunun ilki zordu artık bunu başardık, bundan sonrası daha kolay bizim için.

Kendinizi tanıtır mısınız?

Merhabalar ben Mutlucan Zavotçu. 1982 Kars doğumluyum. Profesyonel ve amatör olarak futbol oynadım. Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Yüksekokulu Futbol uzmanlık antrenörlük bölümü mezunuyum aynı zamanda aynı üniversitede yüksek lisansımı yaptım şu anda tez aşamasındayım. Bununla beraber 12-13 senedir antrenörlük yapmaktayım. Çeşitli amatör takımlarda ve futbol okullarında antrenörlük yaptıktan sonra 2011 yılından 2020 yılının Ekim ayına kadar da Beşiktaş Jimnastik Kulübünde çalıştım. İlk 1.5 sezonumu alt yapı futbol akademi takımlarında çalıştıktan sonra da 2012 yılının sonlarından itibaren de kadın futbol takımının hem oluşumunda hem de ondan sonraki gelişiminde görev aldım. Kısaca bu şekilde özetleyebilirim.

Kadın futbol takımı kurmak nereden aklınıza geldi?

Beşiktaş'ta çalıştığım dönem 2011-2012 sezonunda UEFA'nın üye federasyonlarla yürüttüğü bir kız futbol eğitim merkezleri projesinden haberdar olduk. KİFEM adı altında. Beşiktaş'ın da bu kapsamda destek olmasını istedik o zamanki idareci sportif direktörümüzden bu şekilde bir projeye adım attık tabi ki bu sadece bir projeydi ve projenin içeriği de çevre okullardaki 13-15 yaş kız çocuklarımızı futbol sahasına indirip haftalık 2 saatlik eğitimle olabildiğince kız çocuklarına futbolu sevdirmektir. Ama biz oradan bir hayal kurduk, bu şekilde okulları dolaşarak elde ettiğimiz yetenekli kadın futbolcu sayısı ile kadın futbol takımı kazandırabilir miyiz Beşiktaş'a diye ve böyle bir hayalin peşinden gittik daha sonra 2013-2014 sezonunda da kadın futbol şubesi açtık diyebilirim.

Ne gibi başarılar elde ettiniz? Beşiktaş kadın futbol takımı nereden nereye geldi?

Nereden nereye geldi kısmı aslında gerçekten çok hoş bir hikâye ve ilham alınacak bir serüven çünkü ilk başladığımızda biz dediğim

gibi sadece kız çocuklarına proje çatısı altında eğitim verilecekti sonrasında bu kız çocuklarımızın futbolu olabildiğince sevmeleri sağlanacaktı. Ne bir futbol şubesi ne bir futbol takımı ya da herhangi bir yarışmacı oluşum düşünülüyordu sadece Beşiktaş UEFA'nın bu projesine TFF aracılığıyla katkı sağlayacaktı ama sonrasında biz buradan dediğim gibi hem sporcularımızla hem teknik ekipteki arkadaşlarımızla hem de vizyoner yöneticilerimizin bakış açısıyla, acaba bir kadın futbol takımı kurabilir miyiz hayali kurduk. Parkta bahçede başladı aslında serüvenimiz son olarak da 7 Mart 2020 tarihinde Vodafone Park'ta 40.000 kişinin önüne çıkılan Atletico Madrid maçıyla bir galası yapıldı diyebilirim. O aradaki 8 senesi boyunca da çok büyük emekler çok büyük başarılar elde edildi. 3 farklı ligde yani kadın futbolunun en alt ligi olan 3.lig, 2.lig ve en üst ligi olan 1.ligin de şampiyonu olduk. 3 farklı ligde şampiyon olan tek takım Beşiktaş kadın futbol takımı. Bununla beraber 2019-2020 sezonunda şampiyonlar ligine gittik ülkemizi temsil ettik. Orada da statü değişikliği sebebiyle üst tura çıkamadık maalesef ama namağlup olarak döndük. 5 puan alarak döndük ülkemize 2 beraberlik 1 galibiyet ile. Bununla beraber katıldığımız birçok özel turnuva şampiyonluklarımız var. 2014 yılında Vodafone Uluslararası futbol turnuvasında Antalya'da şampiyonluğumuz var. İlk defa Türkiye'de kadınlar arasında yapılan bir organizasyondur tabii bu kazanılan şampiyonlukların ve kupa başarılarının dışında bizim aslında en büyük başarımız kız çocuklarına ilham kaynağı olmuş olmamızı düşünüyorum ben. Bu sayede birçok kızımızın futbola başlamasına ve futbol sayesinde hayata hazırlanmalarını sağladık. Üniversitelere ve milli takıma da birçok oyuncumuz katıldı bu da bizim için çok büyük bir başarı da diyebilirim.

Hocam şimdi siz bir erkek olarak futbolla ilgilendiniz, ne oldu da bir kadın futbolu kurmayı planladınız?

Yani dediğim gibi aslında ben antrenörlük kariyerime amatör takımlarda ve futbol okullarında başladım. Hayalim iyi bir antrenör olmak, iyi bir iz bırakabilmek ve futbol aracılığıyla da hem gençleri yetiştirici anlamda hem de profesyonel seviyede yarışmacı olarak başarılar elde ederek hem futbolun sevilmesini hem de tutkum olan futbolu yaşayarak sonlandırmak hayalim vardı. Beşiktaş'ta çalışırken bu projeyi öğrendiğimde aslında kafamda böyle bir şey oluştu. Ne derler, bir hikaye bir senaryo oluştu. Nedeni de şu benim futbolculuk kariyerim olmasına rağmen geçmişte de iyi derecede futbolcu olduğum söylenmesine rağmen ama futbolculuk kariyerim çok parlak olmadı maalesef ama ülkemizde de biliyorsunuz futbol daha dün bırakan ertesi gün antrenör olabiliyor eğer üst seviyede futbol oynamışsa. O insanlarla yarışabilmek çok zordu benim adıma, farklı bir şey yapılmamış bir şeyi denemek istedim ve bu projeyi duyduğum zamanda acaba böyle bir şey yapabilir miyiz diye düşünmüştüm açıkçası ilk amacım oydu ve kadınların da futbol aracılığıyla onlara nasıl katkı sağlayabilirim, iki fikir düşünce beraber neden olmasın dedik ve Beşiktaş gibi köklü bir camiada daha önce açılmamış bir şubeyi açalım diye düşünürken böyle bir adım attım sonrasında da 8 senem geçti. Bu kadar uzun kalacağımı düşünmüyordum belki bundan sonra da devam ederim ama hakikaten kızların ilgisi alakası ve yeteneklerini her geçen gün gördükçe de çok sevdim ve uzun yıllarda çalıştım diyebilirim.

Yani aslında bu projeye başladınız

UEFA futbolu kızlara futbolu sevdirebilmek için ve yaygınlaştırabilmek için böyle bir KIFEM projesi oluşturuyor bunu üye federasyonlara söylüyor ama federasyonlar da kulüplere öneriyorlar bunu zorunluluk yok yani Beşiktaş! Galatasaray'a Fenerbahçe'ye Trabzonspor'a yapacaksın demiyor. Gönüllü olarak katılan bir projeydi biz 3 büyük hatta profesyonel seviyedeki tek kulüp olarak katıldık. Maalesef başka katılan olmadı, o günden asıl güzel olan kısım şu hikâyenin hoş tarafı, o gün o projeye tespit edip

yetenek seçimi yaptığımız kızlarımızın birçoğu bugün A milli takım sporcusu, beden eğitimi öğretmenliği okuyorlar ve sayısız kıza da ilham kaynağı oldular o anlamda asıl değerli kısmı benim için bu.

Kadınlarla spor yapmanın avantajları ve dezavantajları nelerdir?

Şöyle söyleyebilirim bana göre sadece 1 dezavantajı var bu durumun hele ki takım sporu yapan kadınlarla çalışıyorsanız kararlarınızı kişisel olarak değerlendirip içselleştirebiliyorlar yani oynatmadığınız bir sporcu size 1 hafta boyunca surat asıp trip atabiliyor ve bu maalesef benim katıldığım bir seminerde de orada üst düzey voleybol ve basketbol başarıları elde etmiş kadın kaptanlar bu konudan bahsetti. Onlar da aynısını söylediler ben de bu durumun kendi içimde doğru olduğuna kanaat getirdim ve dediğim gibi içselleştirebiliyorlar ve bunu maalesef bütün takıma sirayet ettirebiliyorlar. Oynatmadığınız bir oyuncu ya da antrenmanda/maçta biraz sesinizi yükselttiğiniz bir sporcu, sonuçta yarışmacı bir grubuz bazen sınırlar gerilebiliyor tabi ki bu bahsettiğim şey ahlaki sınırlar içerisinde kötü söz ya da herhangi bir temastan bahsetmiyorum ama insanız yeri geliyor geriliyoruz strese giriyoruz keza oyuncudan da bize geri dönüş olabiliyor en ufak bir sesimizi yükselttiğimizde taktik anlamda da olabilir ya da form düşüklüğünden de olabilir oynatmadığımız zaman geri dönüşü bize çok uğraştırıcı olabiliyor, bunu diyebilirim dezavantajları olarak. Avantajları olarak ise çok büyük avantajları var bir kere birlik beraberlik oluşturma adına takım ruhu oluşturma adına takım dinamikleri oluşturma adına kadınlarla çalışmak daha büyük avantaj. Olumsuz durumları içselleştirdikleri gibi olumlu durumları da içselleştiriyorlar yani çok pozitif bir durum bir anda bütün takıma sirayet edebiliyor. Bir kişinin sorunu ve sıkıntısı bütün takımın birlikte olabilmesini sağlayabiliyor üzüntüsünü beraber paylaşabiliyorlar bu anlamda birlik adına çok faydalı oluyor ve

onlardan çok şey öğrenebiliyorsunuz, kadın sporcular antrenörlerin sınırlarını zorluyorlar o anlamda avantajları daha çok diyebilirim.

Kadınları bir takım altında toplayıp aynı hedef için koşturmak ferdi sporlara göre daha zor değil mi?

Çok zor ama bu aynı zamanda dediğiniz gibi kadınlarda erkeklere göre daha baskın hissedebiliyorsunuz. 25 kişilik bir takım içerisinde onları aynı hedefe yoğunlaştırıp o birlikteliği sağlamak çok zor ama bu aynı zamanda bir avantaj çünkü antrenör olarak da kendinizi geliştirmek zorundasınız ve sürekli sınırlarınızı zorlamanız gerekiyor bu anlamda mesela biz takımdan örnek vereyim. Bizde 17 yaşında ergenliğinin en sert döneminde olan kızımız da vardı aynı zamanda 35 yaşında 2 çocuk annesi olan oyuncumuz da vardı. Ve siz bu kişileri aynı takım içinde aynı hedefe yönlendirmek zorundasınız o sinir harbini hedef belirlemesini ve motivasyonunu da sağlamak zorundasınız o anlamda tabii zor ama bir o kadar da keyifli. Yoksa kolay bir şey olsa, herkes aynı yaşta ve aynı psikolojiye sahip olsa antrenörlüğün de çok da tadı keyfi olmaz zaten.

Ülkemizde kadın sporcuların karşılaştığı sorunlar nelerdir?

Ülkemizde yaşadıkları en büyük sorunlar maalesef ülkemizde çok ciddi bir toplumsal cinsiyet eşitsizliği var. Birçok alanda olduğu gibi bunu sporcular da yaşıyorlar. Ben kadın futbolundan örnek verecek olursam mesela yasada kanunda federasyonun sporda eşitliği sağlaması ve bu hakkı bütün bireylere tanınması gibi bir madde var. Doğal olarak şimdi hatırlayamadım cümlesi cümlesine ama özeti bu ama maalesef futbol branşından örnek verdiğimizde bakıyorsunuz kadınlar ve erkeklerin hiçbir şartı eşit sunulmuyor maalesef. Bununla beraber bakış açısında sıkıntılar var hala dünya kupalarında Avrupa şampiyonalarında şampiyonlar liginde, avrupada ve dünyada kadınlar ve erkekler birbirini yaklaştıkça bizde hala kadın futbol mu oynar kadın spor mu yapar zihniyetiyle

uğraşmak durumundayız ama bu tabii ki bununla beraber bunu destekleyen kesim de var tamamen herkese mal edemeyiz bunu, bununla beraber tekrar söylüyorum yani şartların eşitsizliği ve ilgisizlik diyebilirim her branşta maalesef ortak sıkıntı bu ama futbolda da söylüyorum profesyonellik anlamında, ilgi anlamında, sponsorluk anlamında, medyanın ilgisi anlamında çok büyük sıkıntılar var. Ama buna karşılık da inanılmaz bir yetenek potansiyeli havuzumuz var. Maalesef zaman kaybediyoruz, bir gün kızlarımız her alanda her branşta dünyayla avrupayla zaten birçok branşta yarışıyoruz ama her branşta yarışacak noktaya geleceğiz ama zaman kaybediyoruz maalesef ilgisizlikten dolayı.

Siz bir antrenör olarak ne gibi sıkıntılarla karşılaştınız?

Ben kadınlarla çalışırken biraz önce de söylediğim gibi çok büyük avantajlar çok büyük mutluluklar yaşamamla beraber zihniyetle ilgili birçok sıkıntıyla karşılaştığımı da biliyorum. Örneğin ilk bu işe başladığımız zaman okulları ziyaret edip seçmeler düzenlediğimiz zaman trajikomik tepkilerle karşılaşıyorduk. Gittiğimiz zaman bize destek olan müdürler gibi bunu ticari bir amaç olarak algılayıp bizi reddedenlerle de karşılaştık. Velilere bunu anlatıp faydalarından bahsederken buna inanıp destek olmakla beraber bunu farklı algılayıp kızımın bacakları çarpık olur mu erkeksi bir görünüme sahip olur mu diyenlerle de karşılaştık. Bana şey diyen oldu sakalları çıkar mı diyen de oldu maalesef böyle trajikomik hikayelerle de karşılaştığımız için zorluk çoktu ama tekrar söylüyorum şartların eşit olmamasından dolayı ilgi alanının aynı derecede gösterilmemesinden dolayı ve yasaların, en üzücü kısım da o, yasaların kanunların kadınlara ve erkeklere eşit dağıtılmamasından dolayı çok problemle karşılaştık. Ama tabii sonucunda belli bir mesafeyi kat edip engelleri aştığımızda o derecede paralel ve keyifli mutlu oldu diyebilirim.

Spordan uzak duran kadınlara ve genç kızlara ne önerirsiniz?

Spor deyince insanın aklına ilk maalesef yarışma geliyor. Spor deyince illaki performans sergileme, dereceler elde etmek, birilerini yenmek algısı oluşuyor kafamızda maalesef. Halbuki onu başka bir tarafa bıraksak, spor yapmanın, egzersizin ne kadar faydalı olduğunu o zaman daha net göreceğiz. Biz üniversitelerle çalıştık bir sürü araştırmaya katıldık kendim de katıldım, birçok üniversiteyle kadın futbolu ve kadınların spor yapmasıyla ilgili. Bize uyan her türlü programa katıldık diyebilirim, maç ve antrenman yoğunluğumuzu bir kenara bırakıp. Ve bu yapılan araştırmalardan bize sunulan verilerde çok değerli bir şey var onu paylaşmak istiyorum. Pamukkale Üniversitesi ile yapmıştık biz bu araştırmayı ve UEFA da yayınladı. Türkiye’de kız çocuklarının spor yapması futbol oynaması onların kişilik gelişimine karakter oluşumuna çok büyük etki sağlıyor. Paylaşmayı öğreniyorlar, özgüvenleri yerine geliyor, planlı programlı olmayı geliştiriyor bununla beraber özsaygı toplum içinde hareket edebilme, kurallara uyma gibi sayısız özelliğini geliştiriyor ve bununla birlikte ergenlik çağındaki kızların spor yapması hormonal düzeni etkilediği için ailesi ve çevresiyle beraber daha sağlıklı bir ergenlik dönemi geçirmesini sağlıyor. Birçok hormon salgılıyor bu araştırmalarla da kayıtlı bunlar internetten okuyabileceğimiz şeyler ama ben yıllarca çalıştığım için bunu gözlemledim, okudum ve yaşadım. Ruhsal ve bedensel sağlığa katkısı zaten şüphesiz çok büyük. Dediğim gibi hani sporun biraz da bu tarafına odaklanmak lazım. Spor en önemli psikologdur. Hem sağlığınıza hem ruhunuzu hem de daha iyi bir hayat yaşamanızı sağlar. Aslında spor en iyi dost diyebilirim.

Yeteneği olmasına rağmen ailesi tarafından spora gönderilmeyen bir kız öğrenciyle karşılaştınız mı?

Defalarca karşılaştık çünkü çok büyük bir önyargı var bunu anlatamıyoruz, sunamıyoruz. Şimdi ben mesela görüyorum belediyelerde bizim sporcularımızın içinden de çalışanlar var tabi ki maalesef amatör branşların hiçbirinde kazandığınızla kendi

hayatınızı idam ettirme şansınız yok. Kadın futbolda bunlardan bir tanesi o yüzden bizim sporcularımızın %90'ı deyim çalışan kişiler. Beden eğitimi öğretmeni var, belediyelerde antrenörlük yapanlar var ve belediyelerin mesela sabah sporu etkinlikleri var, belediyenin içindeki kurumların yapmış olduğu ücretsiz spor okulları var vs. ve ben bunları gördükçe çok mutlu oluyorum çünkü tabana gittikçe yayılıyor. Ve spor yaptıkça da hakkını eline almaya başlıyorsun yavaş yavaş. Yani Beşiktaş örneğinden gidersek, biz kız futbol okulu kurduk mesela Beşiktaş'ta bundan 2-3 sene önce ve bunu ilk başlarda ücretsiz yaptık. Başlarda bir endişe vardı acaba kızlar gelirler mi gelmezler mi, tamam biz gidiyoruz yeteneklileri ayırıyoruz ama yeteneği daha alt seviyede olanı ötekileştiriyoymuşuz gibi olmuştu ve sonrasında oradan da geri dönüş aldık ve siz onlara imkanı sundukça önlerine seçenek sundukça ve şartları oluşturdukça çok da ilgi gösteriyorlar diye düşünüyorum ama dediğiniz gibi birçok engelle de karşılaştık önyargı çok büyük kadının spor yapmasının erkekleşmeye yönelik bir şey olduğunu düşünenler var hormonal anlamda, böyle bir şey değil. Tabi ki görünüş olarak daha maskülen kızlarımız olabilir ya da bunu özellikle yapan kızlarımız da olabilir. Yani eğer siz kadınlık hormonu enjekte ederseniz vücudunuza daha feminen bir görüntüye ve davranışa sahip olursunuz. Erkeklik hormonu da enjekte ederseniz daha maskülen bir görüntüye sahip olursunuz. Bu işin şey tarafı, ne derler işin tıbbi boyutu ve istisnai durumu. İstisnalar kaideyi bozmaz ama onun dışında kadının spor yapmasının önyargılı bir şekilde erkekleşmeye yönelik bir durumu söz konusu değil.

Hormonal önyargı dışında karşınıza ne gibi şeyler çıktı?

Futboldan örnek vereyim. Genellemek de istemiyorum aslında bazı şeyleri, birebir yaşadığım şeylerden örnek vereyim. Kadının ne işi var sahada diyen oldu. Kadın futbol mu oynarmış diyen oldu. Elinin hamuruyla gitsin mutfakta çalışsın diyenler oldu. Bunlara birebir

şahit oldum ben maalesef bunların karşısında sakın kalabilmek çok zor, kaldık ama şükür ki.

Nasıl cevap veriyorsunuz bu tepkilere?

Bazılarına anlatmaya çalışıyoruz. Bazı velilerimiz şey dediler yani sakalları çıkar mı kızımızın. Bunun fizyolojisini anlatmak zorunda kalıyorsun insana. Sakalın aslında futbol oynamayla alakası olmadığını erkeklik hormonu ile ilgisi olduğunu açıklıyoruz. Bunu bazen şakayla karışık bazen de ciddi ciddi soruyorlar. Kızımın bacakları çarpık olur mu, ben onlara örnek futbolcuları örnek veriyorum Ronaldo gibi. Manken gibi fizikleri var hepsinin, Beşiktaş'tan Galatasaray'dan Fenerbahçe'den popüler örnekler veriyorum. Takımını soruyorum, atıyorum diyor ki Galatasaraylıyım diyor Beşiktaşlıyım diyor orada oynayan popüler oyuncuların örnekler veriyorum hangisinin bacağı çarpık. Geçmişte tabi çarpık bacak, parantez bacak derlerdi eskiden o tür futbolcular çok popüler olduğu için futbolun onu yaptığını zannederler mesela şöyle bir algı vardır onu da düzelteyim, basketbol boyu uzatır derler mesela basketbol boyu uzatır tabi ki ama adam basketbol oynadığı için boyu uzamaz, spor yaptığı için uzar aslında. Futbol da boy uzatır, basketbol da boy uzatır, hentbol da boy uzatır çünkü büyüme kıkırdakları vardır dizlerde, spor yaptığın zaman daha fazla kan akışı olur ve boy uzar. Bu anlamda bu zihniyette oldukları için mesela basketbol boyu uzatır futbol bacakları çarpıtır halter boyu kısaltır gibi bunlarla çok karşılaştık.

Bu önyargıları ve engelleri aşmak için kadınlara ne tavsiye edersiniz?

Bir laf vardır. Önyargılar aşılacak için vardır diye. Birilerinin önyargılarının olması sizin bunu yapamayacağınız anlamına gelmiyor tekrar söylüyorum biz Beşiktaş'ta 2012 sezonunda başladık kadın futbol şubesinin çalışmalarına. O sezonu hatırlatalım isterseniz Beşiktaş'ın Feda sezonuydu, stadı yıkılıyor, tesis yok

doğru dűzgűn Fulya'daki alt yapı tesislerinden bahsediyorum. Borç batağı içindeydi Beşiktaş ve bu dönemde gidip kadın futbol şubesi kurmak, kuralım demek yel değirmenleriyle savaşmak gibi bir şeydi. Tabi buna çok karşı çıkanlar da oldu hem kulűbűn içinden hem taraftardan oldu hem camiadan oldu hem velilerden oldu ama bununla beraber çok destek olanlar da oldu çok dirayetli yöneticilerimiz oldu arkamızda duran futbolcular oldu ben bu işin sonuna kadar gideceğim diyen, her maçımıza gelen taraftarlar oldu. Bu anlamda řunu demek istiyorum asla pes etmemek lazım çok klişe bir laftır ama bir hayaliniz varsa bunu kimse sizin önűnűze altın tepside sunmuyor ama hayalinizi kendiniz gerçekteştirmek zorundasınız. Muhteřem hikayelere, biyografilere baktığımız zaman ufak hamleler dokunuşlar olmuştur hiç kimse kendi başına gelmiyor bir yerlere ama zirveye tek başınıza çıkıyorsunuz o yüzden maalesef ne kadar önyargı olursa olsun ne kadar gardınızı düşűrecek şeyler olursa olsun dik durmak lazım mücadele etmek lazım inandığımız şeylerde ve ben başarı hikayelerinin de okunmasını tavsiye ediyorum kızlarımıza, başarılı kadınların hikayelerini okudukları zaman tarihte de bunun örneklerini çok göreceklerdir. O yüzden hem pes etmemek lazım hem iyi iletişim kurmak lazım kendinin iyi ifade etmek lazım sadece de ben evde müzik dinleyip çalışarak da bir yerlere gelemezsiniz sahneye çıkmak lazım sesi duyurmak lazım bunu uygun yollardan yapmak lazım ve her şekilde en önemlisi donanımlı olmak lazım. Bir işte başarılı olmak istiyorsanız ve kendi sesinizi duyurmak istiyorsanız bu herhangi bir branş olur kadın futbol olur Taekwondo olur basketbol olur voleybol olur bu alanda donanımlı olup insanlara kendinizi sunduğunuz zaman onların kabulűnű görűp yetebilecek seviyede olmanız lazım. Ben her zaman oyuncularına da bunu söyledim bir gün bizim maçımızı da televizyonlar verecek bir gün binlerce kişinin karşısına çıkacağız. Karşılarına çıktığımız zaman kumandayı alıp ellerine değiştirmemeleri lazım kanalı, izletmek zorundayız kendimizi ve en iyi platforma çıkıp kendinizi anlatmak istiyorsanız ve bir şeyleri

değiştirmek istiyorsanız da başarılı olmak zorundasınız. Bunları tavsiye edebilirim.

Kendinizi Tanıtır mısınız?

Ben Rahime Eymen Bakır. Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi mezunuyum. Aynı üniversite de yüksek lisansımı tamamladım ve hala doktora eğitimime devam etmekteyim. Spor hayatım üniversite yıllarımda başladı. 2015ten beri Taekwondo sporcusu olarak aktif bir şekilde devam etmekteyim.

Yüksek Lisans Tez Konunuz Nedir?

Sporcularda dindarlık, alçakgönüllülük ve yaşam doyumu etkisini araştırdık. Örnekleme olarak da Uzakdoğu sporcularını seçtik. Bunun üzerine çalışmamızı yürüttük.

Senin Spora Başlamana ne etken oldu? Ailenin buna katkısı oldu mu?

Aslında spora küçük yaşlarımdan beri ilgi duyuyordum. Ancak Rize’ de yetiştim. Yetiştığım yerde bayan antrenör bulamadığımız için spora başlayamamıştım. İstanbul’a gelince İlahiyat Fakültesinde bir ilan gördüm, ilgimi de çektiği için bu şekilde başladım. Ailem çok destekliyor. İlk duydukları andan bugüne kadar. Dediğim gibi daha öncede istemiştik ama belli şartları sağlayamadığımız için yapamamıştım. Burada başlayınca onlar da çok mutlu oldular.

Kadınların Spor yaparken haklarının yendiğini düşünüyor musun?

Kadınlara yönelik özellikle bir hak yenilmenin olduğunu düşünmüyorum. Tabii ki bazı aksaklıklar oluyor. Maçlarda müsabakalarda karşılaşıyoruz bunlarla. Hakem hatası yada sistemden kaynaklı hatalar olabiliyor. Ancak bilinçli olarak kadınlara yönelik baskı ve haksızlık olduğunu düşünmüyorum.

Türkiye’de kadınlarla alakalı spor alanlarının yeterli olduğunu düşünüyor musun?

Rize de yetiştiğim için yerel olarak orada böyle bir problemle karşılaştım. Muhafazakar kesimlerde kadınların çok da fazla spor yapmaları desteklenemeyebiliyor. Ancak şu an şartlar çok değişti. Okuduğum üniversitede kadınlara ait spor salonu var. Bunun gibi örnekler çoğaltılmalı diyorum.

Sen Ailelere kız çocuklarının kadınların spor yapabilmelerine dair neler söylemek istersin?

İslam tıpkı diğer dinler gibi insanların yaşam tarzı üzerinde belirgin belirleyici bir etkiye sahiptir. Bizde inanalar olarak yaşam tarzımızı hayatımızdaki temel faaliyetlerimizi İslam perspektifinden ele alma ihtiyacı hissederiz. En temel faaliyetlerimizden biri olarak spor da bu sebeple İslami perspektifte bir değerlendirmeye tabii tutuyoruz. Öncelikle insanın insan olma bakımından hareket etmeye muhtaç bir canlı olduğunu kabul etmek gerekir. Günümüzde dijital çağda yaşıyoruz ve spor yapmak artık bir tercih değil zorunluluk haline geldi. Çünkü birçok hastalığın sebebi hareketsizlik. Ve bunun çaresi de düzenli egzersiz, bunu tıp camiası sık sık dile getiriyor. Ve hal böyleyken İslam'ın İnsanların spor yapmasına karşı olması zaten düşünülemez. Kur'anı Kerim'e baktığımızda fiziksel kuvvet vurgusuna sahip birçok ayet olduğunu görüyoruz. Örneğin Enfal suresinde "onlara karşı kuvvet ve savaş adlarımızla hazırlanın" şeklinde geçen bir ibare;

Bakara suresinde yine "Talutun hükümdar olmasının sebeplerinden bir tanesine ona bilgi ve vücut bakımından genişlik verilmesi olduğu" gibi ayetler buna örnek verilebilir.

Bunun yanında Peygamber Efendimizin hadisi şerifinde "Kuvvetli mümin, zayıf müminden daha hayırlıdır." hadisi şerifi İslam'ın spora bakış açısının temellendiren en önemli değerlerden bir tanesidir. Burada ki kuvvet kelimesi Ekonomik, sosyal, fiziksel birçok manada ele alınabilir. Ancak spor açısından değerlendirdiğimizde bireylerin kuvvetli olmasına bir teşvik

olduğunu görüyoruz. Bunun yanında İslam'ın bedensel kuvvet ve bedensel sağlığı gerektiren birçok farz ibadet olduğunu biliyoruz. Bu sebeple aslında teşvikin ötesinde İslam'da bireyin bedensel açıdan kuvvetli olmasının bir gereklilik olduğunu ifade edebiliriz. Peygamber efendimizin hayatını incelediğimizde kendisinin de birçok sportif faaliyetle uğraştığını biliyoruz. Güreş, atıcılık, binicilik, yüzme, ve bunu sahabeye de teşvik ettiğini aynı zamanda babanın evladına karşı vazifelerinin arasında yüzme ve atıcılığı onlara öğretmesi gerektiğini saydığını da biliyoruz. Bütün bunları bir arada değerlendirdiğimiz zaman İslam'ın genel anlamda Spor teşvik ettiğini söyleyebiliriz.

Ancak bunun belli başlı şartları mevcut. Şöyle ki Spor İslam'ın temel kriterlerine uymak durumundadır. Bu kriterleri İslam hem kadın hem erkek için koymuştur. Bu kriterleri şöyle sıralayabiliriz. Oynanan oyun veya spor esnasında kötü söz kullanılmaması, veya buna mahal verecek bir ortamın oluşturulmaması, Oynanan oyunun kumara bahis gibi mevzulara alet edilmemesi, kişinin birinci dereceden temel vazifesi olan görevlerini aksatmasına yol açmaması, Farz ibadetleri özellikle vakitli ibadetler namaz oruç gibi, bunları aksatmamaya yol açmaması ve belki de en temel problemimiz olan kıyafet ve kadın erkek ilişkileri noktasında İslami sınırın gözetilmesidir.

Bu kriterler hem kadın hem erkekler için geçerlidir. Ancak günümüzde dindar bakış açısıyla kadınların spor yapmasına daha çok engel olduğunu görüyoruz. Bu durumu çözebilmek için yine Peygamber efendimizin hayatına bakabiliriz. Hz. Aişe ile yaptığı koşu yarışlarını örnek verebiliriz. Hz. Aişe müminlerin annesi olarak bizler için çok önemli bir figürdür. Hz. Aişe'nin de sportif faaliyetlerde bulunması aslında İslam'ın kadının spor yapmasına dair bakış açısını çok net bir şekilde ortaya koymaktadır.

Özetle ; İslam'ın bireye fiziksel güç ve yetkinlik kazandıran genel manada değerlendirildiğinde topluma da fayda sağlayan sportif

faaliyetleri İslami kriterleri sağladığı sürece desteklediğini hatta teşvik ettiğini söyleyebiliriz. Ve bu kriterler hem kadın hem erkek bütün insanlar için eşit derecede geçerlidir.

Mesela ortaokul öğrencilerini ele alalım. Ailesi spor yapmasına izin vermiyor. Bu kızlarımıza ne söylemek istersin? Ailelerini nasıl ikna etsinler?

Buradan kız çocuklarının spor yapmasına engel olan her bireye sesleniyorum. İslam buna karşı değildir. Lütfen kız çocuklarının fiziksel ve zihinsel açıdan güçlü bireyler olarak yetişmesine izin verin!

İçindekiler	Sayfa
Önsöz	1-2
Yaprak Avcı	3-5
Nafia Kılıç	6-12
Sümeyye Gamze Uçar	13-18
Eylül Sezgin	19-21
Soner Sezgin	22-23
Meryem Elif İyin	24-26
Özgür İyin	27-30
Çağrı Kızıl	31-32
Mutlucan Zavotçu	33-43
Rahime Eymen Bakır	44-47